

آیین نامه پیوست فرهنگی همچنان بلا تکلیف

گفت‌وگو با دکتر محمد اسحاقی معاون برنامه‌ریزی شورای عالی انقلاب فرهنگی

تدوین آیین نامه پیوست‌نگاری فرهنگی در کنار مهندسی فرهنگی و تهیه نقشه جامع فرهنگی کشور از مقوله‌های اساسی است که بر عهده شورای عالی انقلاب فرهنگی گذاشته شده است. در راستای بررسی رابطه بین این ۳ موضوع با دکتر اسحاقی معاون برنامه‌ریزی شورای عالی انقلاب فرهنگی و مسئول تدوین نقشه جامع فرهنگی گفت‌وگویی ترتیب دادیم که در ادامه می‌خوانید.

رابطه مهندسی فرهنگی با پیوست فرهنگی چیست؟

مهندسی فرهنگی و پیوست فرهنگی با هم پیوستگی دارند و می‌توان آن‌ها را لازم و ملزوم یکدیگر دانست؛ پیوست فرهنگی می‌تواند یک بخش پیشین و یک بخش پسین داشته باشد. در بخش پیشین قبل از اینکه یک پروژه

یا طرح اجرایی شود، پیامدهای فرهنگی آن مورد توجه قرار می‌گیرد. اما مهندسی فرهنگی موضوعاتی را در عرصه‌های مختلف که دارای بار مستقیم فرهنگی و غیر فرهنگی است، بررسی می‌کند و نسبت به رفع چالش‌ها، مشکلات و آسیب‌های آن اقدام و برای رسیدن به وضع مطلوب برنامه‌ریزی می‌کند و از نگاه کلان،

همه مسائل تحول جامعه را در برمی‌گیرد. مهندسی فرهنگی وقتی کاری انجام شود و مشکلاتی را ایجاد کند، وارد عمل می‌شود. بنابراین مهندسی و پیوست فرهنگی مفاهیم پیوسته‌ای هستند که یکی بدون دیگری نمی‌شود. اما در هر حال پیوست فرهنگی ذیل مفهوم مهندسی فرهنگی است و از اهداف، چشم‌انداز و شاخص‌های آن پیروی می‌کند. در حقیقت پیوست فرهنگی به نوعی اجرایی کردن مهندسی فرهنگی در پروژه‌ها و طرح‌هاست.

هدف از تدوین پیوست فرهنگی برای یک پروژه چیست؟
انسان موجودی فرهنگی است؛ هر عملی که از او صادر می‌شود در عرصه‌های مختلف دارای آثار و

پیامدهای مستقیم یا غیرمستقیم و زودبازده یا دیربازده فرهنگی است. این اصل مسلمی است که نمی‌شود در آن تردید کرد. باید به این نکته توجه داشت که عمل انسان در راستای تقویت فرهنگ است یا در راستای تضعیف آن؟ آیا پیش‌برنده اهداف فرهنگی است یا بازدارنده آن؟
پیوست فرهنگی در طرح‌ها و پروژه‌ها دو کارکرد اساسی دارد؛ ۱. پیش‌برندگی اهداف فرهنگی و کمک به رسیدن به چشم‌اندازهای فرهنگی که در نقشه مهندسی فرهنگی آمده است. ۲. پیشگیری از بروز آسیب‌ها و کاستی‌هایی که اجرای طرح می‌تواند در بخش فرهنگ داشته باشد. باید پیش‌بینی و مطالعه شود که